

ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Смолій Людмила, кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки,
Уманський національний університет садівництва**

Постановка проблеми. На сучасному етапі формування економіки з метою забезпечення стабільного розвитку важливим є посилення конкурентних позицій сільськогосподарського сектору через активізацію інвестиційних дій. Без активізації інвестування неможливо збільшувати обсяги виробництва, гарантувати підвищення рівня життя сільського населення, зростання ефективності функціонування аграрних підприємств та продовольчу безпеку держави. Тому формування сприятливого середовища для стимулювання залучення інвестицій в сільськогосподарський сектор має забезпечити основу для сталого економічного розвитку галузі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій Вивченню питань, пов'язаних з інвестиційним забезпеченням сільськогосподарського сектору, та внесенню пропозицій, що мають цінність як з методичного, так практичного погляду, присвячені праці вчених П. Т. Саблука, М. Ю. Коденської, М. І. Кісіля, І. І. Лукінова, С.О. Гуткевич, П. І. Гайдуцького, М. М. Кропивка та інших.

Виклад основного матеріалу. У сфері сільськогосподарського виробництва Черкаська область має низку переваг, яких позбавлені інші регіони. Так, в той час, як у деяких областях на частку приватних господарств припадає до половини виробленої сільськогосподарської продукції, на Черкащині понад 75% господарств представлені господарськими товариствами і кооперативами, що вказує на розвиненість великотоварного виробництва і використання сучасних моделей організації аграрного виробництва. Поліпшення економічної ситуації в сільськогосподарському секторі Черкаської області, що намітилося останніми роками, активізувало фактори, що стимулюють інвестування галузі. За даними Міністерства аграрної політики та продовольства, Черкаська область займає третє місце серед регіонів України за кількістю інвестиційних проектів, що в 2016 р. реалізувалися у сфері сільського господарства [1], було залучено 2,3 млрд грн. В агропромисловому комплексі регіону у 2016 році проводилась реконструкція, розширення або введення в дію 34 об'єктів. За рівнем інвестиційної ефективності Черкаська область посідає шосте місце серед регіонів України [2], чому сприяють

вигідне географічне розміщення, добре розвинуті інфраструктура та споживчий ринок, сприятливі умови для розвитку бізнесу, значні перспективи розвитку сільськогосподарської та харчової галузей, а також активна співпраця влади з бізнесом, проведення інвестиційних форумів, промоція області. Аналіз обсягів надходження інвестицій показав, що протягом останніх років сільськогосподарська галузь регіону залучала від 27,4 до 41,3% загального обсягу інвестицій в економіку, що значно вище від середнього значення цього показника за регіонами України (14,1% у 2016 р.). Частка інвестицій в сільське господарство Черкаської області в загальнодержавному обсязі інвестицій в галузь залишається стабільною впродовж аналізованого періоду – 5-6% [3]. Загальний обсяг інвестицій в основний капітал сільського господарства збільшився за останніх п'ять років у 2,6 разу. В основному, підприємства області реалізують інвестиційні проекти, спрямовані на розвиток птахівництва та свинарства, виробництво продукції рослинництва та комбикормів.

В умовах дефіциту власних капіталовкладень негативною тенденцією є зменшення обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених у сільське господарство області на 44% за п'ятирічний період. Зменшення інвестиційних надходжень склало 12,9 млн дол. США, що можна пояснити зниженням загального обсягу інвестицій в економіку області. Одночасно слід зауважити, що частка іноземних інвестицій, яка спрямовується на розвиток досліджуваної галузі Черкащини, зростає, що зумовлено високим цінами на продовольство на фоні зростаючого попиту на нього. Це дозволяє багатьом компаніям отримувати високу віддачу від вкладених інвестицій у розвиток аграрного виробництва. Свого максимуму приріст внутрішніх інвестицій в основний капітал сільського господарства Черкаської області досяг у 2016 році, коли порівняно з попереднім роком їх обсяги зросли у 1,7 разу (рис. 1).

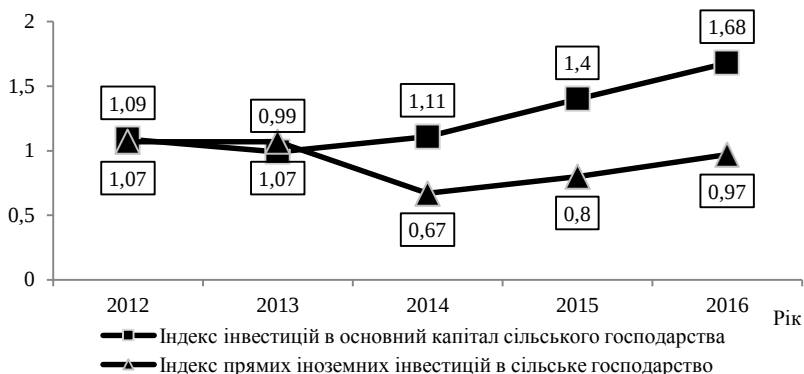

Рис. 1. Індекси інвестицій в сільське господарство Черкаської області, у порівнянні з попереднім роком [3]

Значний спад інвестиційної активності іноземних інвесторів спостерігається, починаючи з 2014 р., коли обсяг прямих іноземних інвестицій в сільськогосподарське виробництво регіону зменшився на 33%, що пов'язано з періодом політичної нестабільності в країні, початком військових дій на сході країни та погіршенням інвестиційного клімату України в цілому.

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що формування сприятливого середовища для стимулювання залучення інвестицій в сільськогосподарський сектор має забезпечити основу для сталого економічного розвитку галузі. На сучасному етапі розвитку сільського господарства перед товаровиробниками стоїть завдання раціонального використання інвестиційних ресурсів, що надходять до галузі. З цієї точки зору пріоритетним стає не величина приросту інвестицій, а підвищення ефективності їх використання, їх якісний склад, покращення структури та напрямів інвестиційного забезпечення, спрямування коштів на застосування новітніх технологій та техніки, що в кінцевому підсумку сприятиме покращенню результатів господарювання аграрних підприємств області та інвестиційної привабливості сільськогосподарського виробництва.

Список використаних джерел

1. Аналітична записка щодо впровадження найбільш важливих інвестиційних проектів, які реалізуються в агропромисловому комплексі регіонів станом на 1 січня 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://minagro.gov.ua/system/files/Впровадження%20інвестиційних%20проектів %20станом%20на%2001.01.2017.pdf](http://minagro.gov.ua/system/files/Впровадження%20інвестиційних%20проектів%20станом%20на%2001.01.2017.pdf)

2. Рейтинг інвестиційної ефективності регіонів України у 2015-2016 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euro-rating.com.ua/regiony/rejting-list/rejting-list-oblastej/>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>